

cio posse, affectu tamen paterno per viscera misericordiae Dei nostri offensos hujusmodi hortatur, & monet, ut quid ejusdem Domini Ministros, ac vere Charitatis, quae patiens, & benigna est, sectatores deceat, ad pusillorum exemplum, & aedificationem attendant, atque adeo quaslibet sibi ipsis illatas injurias, in ejus, qui pro totius generis humani culpis satisfecit, quique nobis ipsum quotidie offendentibus clementissime parcit, amorem, & gratiam alijs remittant, pro quorum, aliorumque in praemissis necessariorum dispositione, & effectu eadem Synodus Praesidenti, & Capitulo conscientias onerat, ut sublati omnino dissensionibus, & scandalis, quae ad Dei obsequium, & Divini Cultus augmentum expedire judicaverint, provideant. Idemque Praesidens, tam in Capitulo, quam alibi Praebendatos a durioribus verbis, & manuum motibus, unde plura ex praemissis absurda nascuntur, abstinere jubeat, ac pertinaces, si opus fuerit, mulctari faciat.

§. III.

QUAE omnia, & singula, ut praefertur, statuta haec Sancta Provincialis Mexicana Synodus, ab omnibus Cathedralibus hujus Archiepiscopatus, & Provinciae Praebendatis observari, illaque, & multas in eis contentas, a Praesidentibus, & Capitulis debite executioni mandari, ac Ceremoniale similiter ordinatum, & eidem statutis insertum recipi, & exercitari, praecipit, injungit, & mandat. In quorum fidem has Litteras assistentium eidem Synodo Patrum nominibus munitas sigillari fecit. Mexici in
Aula

Aula Synodali, decimo septimo Kalendas Novembris. Anno Domini millesimo, quingentesimo, octuagesimo quinto.

P. Archiepiscopus Mexicanus. Fr. G. Episcopus Guatemalensis.
Fr. Joannes Episcopus Mechoacanensis. D. Episcopus Tlaxcalensis.
Fr. Gregorius Episcopus Tucatanus. Fr. Dominicus Novae Gallitiae Episcopus.
Fr. B. Episcopus Antequerensis.

In testimonium veritatis praemissis meo nomine subscripsi.

Dr. Joannes de Salzedo.

NOS Antonius tituli Sanctis Joannis, & Pauli Presbyter Cardinalis Carrafa fidem facimus, & attestamus, statuta facta a Reverendissimo Domino Archiepiscopo Mexicano in Synodo Provinciali anno MDLXXXV. celebrata, unaque cum Synodo praedicta ad Sanctissimum Dominum N. missa a Sacra Congregatione Cardinalium Concilio Tridentino interpretando Sanctitatis suae Autoritate Praepositorum emendata, atque aptata fuisse, eorundemque statutorum originale apud ipsam Congregationem remansisse, cum quo hujusmodi statuta hoc libro chartarum LXXIX. quarum prima incipit *Sancta Synodus Provincialis in Civitate Mexicana*, ultima vero: *augmentum expedire*, & desinit: *Doctor Joannes de Salzedo*; descripta, & collata in omnibus, & per omnia concordant. In quorum fidem his propria ma-
nu

Tertiæ fuerit, & egrediatur extra Ecclesiam, amittat distributionem Missæ, si non adfuerit Evangelio. Nullus lucrari poterit obventionem Sextæ, si in Choro non fuerit præsens ad elevationem Hostiæ, & Calicis: Qui præsens Tertiæ fuerit, & cum licentia e Choro exierit, redeat ad Evangelium: Si exierit post Evangelium, redeat ante Orationes postremas Missæ, sub pœna amissionis Horarum.

XXXI.

Qui non adsit verbi Dei prædicationi, seu Sermoni, amittat distributiones Tertiæ, & Sextæ, & qui abfuerit a Concione cum licentia Præsidentis, non lucratur distributionem Tertiæ.

XXXII.

Unusquisque Presbyter, seu Hebdomadarius perlegat Missam, seu Capitulum, Orationem, Evangelium, Epistolam, Lectionem, Prophetiam, ante quam eam solemniter canter; alioquin si defectus aliquis in pronuntiatione accentus, (1) seu inversione cum altera diei, & Horæ non competenti, irrepit, amittat distributionem Horæ: Super quo conscientiam Præsidentis oneramus.

XXXIII.

In Festivitatibus Domini nostri, Beatissimæ Virginis MARIE, & Apostolorum, quæ vocantur propriæ Dignitatum (2) non concedatur licentia a primis Ve-

spe

(1) Qui negligens est in recta pronuntiatione accentus, ita ut ritum excitet in Choro, non excusatur secundum aliquos a peccato veniali; & cum plures lateant quedam vocabula dubia, quæ corripit, aut protrahi possunt; justum est, ut ceteri non illico insimulent, sed patienter audiant, & si forte secreto errorem corrigere possunt, fiat, absque sociorum dedecore.

(2) Festa prima, secunda, & tertia classis distinguuntur in Choro ratione majoris, aut minoris solemnitatis, non tantum ratione Cantus, quam etiam Dignitatis Personarum, tam ad Hebdomadariam Missam, quam ad Cappas induendas, ita ut major Festivitas respiciat

spers Festi usque ad Sextam alterius diei inclusive. In Paschate Domini Nativitatis, Resurrectionis, & Pentecostes usque ad Sextam secundi diei inclusive; nec etiam concedatur licentia Dominica Palmarum ad Processionem, nec diebus quibus *Signum* fit ad Vesperas, nec tribus diebus ultimis Sanctæ Hebdomadæ majoris, nec in Octava Resurrectionis, nec in Processione ad Fontem Baptismalem; nec in vespere, die, & Octava Corporis Christi ad Vesperas, Missam, aut Processionem, & denique non concedatur licentia die Processionis Sancti Marci, aut in Litanis. (1)

XXXIV.

Post inceptam Tertiam nullus etiam cum licentia Præsidentis possit Missam privatim celebrare, & solum indulgetur, finita Sexta, & qui contra fecerit, amittat distributiones Tertiæ, & Sextæ, nisi in diebus, quibus ad Capitulum fuerit convocatum, aut causa alterius generalis negotij.

li 2

XXXV. Die:

deat etiam in Dignitatibus. Decanus in jure Canonico vocatur Archipresbyter, seu primus Presbyterorum, seu Præpositus, quasi prius positus. Sublata a Concilii jurisdictione Archidiaconi, Decanus primum obtinet locum; post eum Archidiaconus titularis, ita dictus, quasi primus Diaconorum; Cantor seu Præcentor, ita dictus, quia prius intonat, seu canit, & Scholam cantus gubernat; etiam denominatur Primicerius, quasi scriptus primo loco in cereis Tabellis; Scholasticus, seu Magister Scholarum, seu Studiorum; Thesaurarius denique, qui in jure Sacrista, aliquoties Custos vocatur, mirabilem in Ecclesia constituunt varietatem.

(1) Rogationes, sive majores, institutæ a Sancto Gregorio Magno ad avertendam a Roma pestem, & alia mala, sive minores, institutæ a Mammerto, Episcopo Viennensi ad similia, & alia Dei flagella Galliarum vitanda, sunt ab Ecclesia universaliter indictæ ad publicas Deo Litanias, seu preces fundendas, ad omne damnus animæ, corporis, agrorum, & hostium a nobis propellendum, nec non ad orandum pro Summo Pontifice, Rege, Populo, Benefactoribus, & pro universis statibus Ecclesiæ, vide Benedic. XIV. in institutionibus de Rogationibus majoribus, & Minoribus.

status, officij, & vocationis nostræ præcipue sistit, iustitiaeque exigente eniti debemus, ut in conspectu Dei ad ejus gloriam, & honorem, hominumque appareamus devoti, (1) religiosi, peculiâresque Dei cultores, ita ut summopere gloriemur, & invigilemus, ut attente recitemus, & canamus. Hoc etenim modo si unusquisque ex parte sua munus suum fideliter exequatur, cito Dominus opem nobis feret, & auxilium, ut in hac mortali vita ejus Majestatem contemplantes in æternum ea perfruamur in Cælis.

Ad hoc supponere debemus, neminem, qui privatim Horas Canonicas in Domo, in Ecclesia, aut alibi extra Chorum recitat, lucrari posse obventiones, aut distributiones quotidianas, (2) tenetur etenim canere simul cum ceteris in Choro hora assignata, debitaque reverentia: Ob hoc Capitularibus assignatur Præbenda, seu salarij, & non ob privatam recitationem. Omnes igitur alternatim canere tenentur, nullatenusque Beneficij lucrum alio modo percipere valent,

(1) Curam habe de bono nomine sit Spiritus Sanctus, caute ambula Apostolus Paulus, & testimonium bonæ Conscientiæ habere debent Sacerdotes; ut ii, qui ex adverso est, vereatur, nibil habens malum dicere de nobis.

(2) D. Carol. Barromeus 2. p. tit. 38. ita ait itaque autoritate Concilij Tridentini præcipimus quod cum in Choro psalendum est, ipsi quoque (Canonici videlicet) quantum honoris gradu ceteris præstant, tanto iudicatos Psalms, Hymnis, & Canticis una cum alijs modulantes, Dei Laudes concelebrent. S. Antoninus p. 2. tit. 9. cap. 12. Concil. Triad. (loquendo de Dignitatibus, & Canonicis) Sess. 24. c. 12. In Choro ad psalendum instituto, Hymnis, & Canticis Dei nomen reverenter, distinde, devotèque laudare. Bened. XIV. Const. Cum Semper in Bullar. tom. 1. n. 103. ubi fuisse improbat contrarias consuetudines, easque declarat corruptelas. Romæ die 19. Augusti anni 1744. Idem Sum. P. in suo Brevi Dillecti Fili die 19. Januarij anni 1743. nullo pacto ex Præbendis, & distributionibus facere fructus suos, atq; adeo restitutioni abnoxios esse, ac fore eos, qui non decantant Divinas laudes,

licet attendant, & recitent, quod alij canunt; re vera si omnes sedulo curarent canere, simulque attentos esse intentione actuali, aut virtuali, (1) vitarentur abs du-

Gg

bio

(1) Ut impigri, & sacres Præbendati ad Divina celebranda Officia convenient, perpendant, quales fuerint Sacerdotes per sex priora Ecclesiæ Secula: Ea tibi specimen: Mane statim exorto solè Primam recitabant, ut Hymnus facer innuit: Jam lucis orto Sydere, Deo veluti primitias lucis tribuentes; Tertiam circa horam nonam matutinam, quia tunc datus est Apostolis Spiritus S. Erat hora diei tertia. Abus Apostol. Sextam circa Meridiem, ea etenim hora Cruci fuit Christus afflixus, & ad sedandum calorem noxium concupiscentia, Ausfer calorem noxium, meridie namque solis æstus urgent; Nonam circa horam tertiam post meridiem, ea enim hora Christus mortuus fuit, & circa horam nonam exclamans expiravit; ob hoc juxta Cohc. 3. Mexic. pulsantur Cimbala, ut in memoriam Passionis Fideles orent; Vesperas, ita dictas a Sydere Vespere, qui decedente exoritur Sole, ad Solis occasum recitabant, nec non quia Vespere Christus Cæni Sacrificium instituit; completorium Monachi, dum cubitum irant, recitabant, ut innunt illa verba: Custodi nos dormientes, ut etiam hodie faciant Carthusiani.

Noctem in quatuor partes distribuunt, vigiliâs agentes super gregem dormientem: Vigilat, & orate, excubantes super Populum ut boni Pastores; prima noctis parte, seu vigilia primum nocturnum decantabant, secundum circa medium noctis, tertium circa primum Galli cantum; Laudes summo mane, seu circa exortum Auroræ: His adde Lectiões SS. Patrum, quæ sparsim, & longius, quam hodie fiebant in Capitulo, & ex hoc sortiuntur nomen Capituli; jejunia, & unicam in die comestionem quam plurimis anni diebus absque refectiuncula matutina, aut collatiuncula vespertina, ut nunc affoler; factaque comparatione laboris nostri diurni, & nocturni cum primis Dei Cultoribus, comperies abs dubio segiore nos esse Operarios in Vineâ Domini, majoremque erga nos esse Benignitatem Ecclesiæ, etiam si exauctum munus nostrum adimpleamus.

In Vigilijs Nativitatis Domini, & Resurrectionis etiam nunc cernitur in Cathedralibus Ecclesijs species antiquioris Disciplinæ, & qui plura desideret, inveniet apud Græcolas Commentariâ in Brev. Rom. a cap. 20. & per sequentia: Et mundo Martene de antiquis Ecclesijs Ritib. tom. 3. de Horis Canonicis, & Offic. Div. & Gabanto tom. 2. Sect. 4. a cap. 13. Ex his igitur colliges, Canonicos (sive a Regula, seu Canone denominentur, vivebant etenim sub Regula SS. Hieronymi, & Augustini, antequam Seculares redderentur, quam plures Hispaniarum Cathedralis, sive a canendo) debere non solum corpore, ut Marmora, & Columnas, sed etiam animo, corde, & opere Choro int-

bio plurimi defectus, qui communiter notantur in Choro: Idecirco oneramus super hoc conscientiam Præsidentis, eumque iubemus, assiduo invigilare quieti, & silentio in Choro, ut Divina Officia peragantur ea, qua decet, reverentia. Et ne aliquis supra dicta transgrediat, sequentes Regulæ observabuntur.

I. Nullus in Choro, in stallo, ante, vel post Faldistorium colloquatur, dum Divina Officia celebrantur; qui si admonitus secus fecerit, mulctetur a Præsidente amissione unius puncti; & si contumax fuerit, augeatur poena juxta contumaciam.

II. Nulli fas sit loqui de uno Choro ad alium, nuntus, ac signa facere, (1) nec mittere Nuntium, sub poena unius puncti, solum namque licitum erit aliquid circa Divinum Officium modeste interrogare eum, cui competat respondere.

III. Penitus e Choro exterminentur Joculationes, scurrilitates omnes, & quilibet gestus ad risum provocantes, præcipue eum, qui canit Capitulum, Orationem, Lectionem, Epi-

teresse, psallere Domino, laudare nomen ejus, & addiscere cantum, ut præcipitur Clericis in Conc. 3. Mexic. Param enim consuevit Ritus Ecclesiastici, qui Præbendatos immunes a cantu judicant, quia Cathedralis habent dexterrimos Chori Ministros, hoc namque est ad majorem decorem, ad facilius Chorum regendum, & denique majorem peritiam cantus requirendam in Cantoribus, & Musicis, quam in Canonis, in his namque sufficit scire cantum eorum, quæ recensentur in hac Constitutione, & ulterioribus.

(1) De Functionibus Ecclesiasticis, & de modo eas in Choro exercendi agit Bauldri p. 2. cap. 1. & Seq. in Rubricas, & ibi invenies quam plurimas ex his Constitutionibus apprime descriptas. Concil. Florent. celebratum anno 1573. Canone 11. In Dignitatibus, aut Canonatibus constitui: in Choro proprijs quisque sellis consideant, concordis voce, & corde psallant simul omnes: prius officium non recitent, litteras non legant, non obstrepan, non colloquantur.

Epistolam, Evangelium, aut quancumque aliam partem Officij Ecclesiastici, sub poena quatuor punctorum.

IV. Cuncti obediant Præsidenti in Choro, & qui contra fecerit, amittat obventiones Horis illius diei assignatas.

V. Assurgere debent omnes, & discooperto capite esse semper ac dicitur *Gloria Patri*, (1) nec non dum canantur Capitula, Orationes, Antiphonæ, Hymni, & Cantica *Nunc dimittis, Te Deum laudamus, Benedictus, Magnificat*, ad Introitum Missæ, *Kyrie, Gloria, Credo, Evangelium, Sanctus, & Communio*. Quando proferatur Sacrosanctum Nomen Jesu, aut Beatissimæ Virginis *MARIE*, omnes sub præcepto caput debent discooperire.

VI. Si quis, dum canitur Evangelium, gradiatur intra Ecclesiam, illico gradum sistere debet, Capiteque discooperto non potest de loco moveri, usquequo Evangelium finiatur, (2) excepto casu quo quis fuerit a tergo Chori, sub poena unius puncti.

VII. Omnes in Choro canere teneantur, (3) & si aliquis

Gg 2

quis

(1) S. Damasus Papa instituit, ut in fine cujuslibet Psalmi diceretur *Gloria Patri*, in honorem Sacratissimæ Triados; est igitur specialis actus Lætiæ, & reverentiæ assurgere, stare, sistere gradum, aut discooperto capite esse, dum canantur omnia, quæ referuntur in hac constitutione, jureque merito adijcere debeo: *Bonus es tu, justus es Domine, Benedictus es Domine*. Psalm. 118.

(2) Hæc constitutio exactissime etiam observatur in Ecclesia Tolletana a primis ejus incunabulis, in ea enim quasi abortus manere debet, qui gradus per Ecclesiam audit canere Evangelium, statimque sistit, quando ipse Redemptoris nostri verba proferantur.

(3) Omnes laxitudines opinandi penitus delevit hæc constitutio, nec aliam hucusque perlegi clariorem, breviorum, & omne dubium dispensantem: Videtis Clericatum de Beneficijs discordia 67. Canamus igitur, & proclamemus cum Angelis *Sanctus, Sanctus, Sanctus*, cum David ore nostro: *Ad ipsum ore meo clamavi*, septies cum eo Laudes dicamus Deo: *Septies in die laudem dixi tibi* Ipse etenim etiam media nocte surgebat ad confitendum Domino: *Media nocte surgebat ad confitendum*.

quis siluerit, Præfideus eum admoneat ad suum munus adimplendum, & inobediens mulctetur in ea Hora, qua defecit, præter casum infirmitatis cunctis notæ. Quando Præcentor, aut Succentor quidquam in Choro canendum commendaverit, cito, & sponte fiat, & qui contra fecerit, aut deviaverit a tono Præcentoris, aut Succentoris ei præintonato, (1) puniatur amissione unius puncti.

VIII. Dum celebrantur Missa major, Tertia, Sexta, & Vesperæ, nulli licet progredi in Ecclesia ante Chorum, semperque prohibitum est deambulationes in Ecclesia facere, ad forēs Ecclesiæ stare, aut circa Altaria, ubi Missæ privatæ celebrantur, deambulare, sub poena unius puncti.

IX. Quando Succentor solus, aut paucis adstantibus fuerit ante Faldistorium, & Præfideus de Sede sua descenderit, ut eum adjuvet, omnes idem facere teneantur, (2) sub poena unius puncti.

X. Non liceat in Choro litteras, aut libros legere, dum Divina celebrantur Officia, nec privatim recitare,

stendum nomini tuo. Moyses etiam, Dux Populi Israel post transitum maris rubri cantavit: *Cantemus Domino.* Quare si in Lege veteri Hymni, & Cantica cum lætitia Deo persolvebantur, æquum non est, Canonicos, præstantiores Ministros in Lege Gratiæ obmutescere.

(1) Cantus Gregorianus appellatur firmus tam propter firmitatem punctorum, Clavis, & toni, quam propter meliodiam, provenientem ex conformi omnium voce; qua propter, quando aliquis a tono Succentoris deviat, Kachophoniam causat, deformitatem, & disonantiam: Ob idque omnes uno ore, uniformiter, eodem in tono, & sequendo intonationem, & pausationem Succentoris canere debent.

(2) Præfideus representat Personam Christi; Chorus significat Cœnaculum, ubi Dominus cum Apostollis Pascha fecit; assistentes Choro vicem obtinent Angelorum, qui sunt Ministratorij Spiritus, & sponte faciunt voluntatem Dei. Dicitur Chorus a Chorea, seu corona, ad cuius formam etiam nunc sedent Canonici in Italia.

re, nisi in Missa post *Sandus* usque ad Calicis elevationem, & si aliquis a Præfidente admonitus contravenierit, puniatur amissione obventionis illius Horæ.

XI. Nemo ingrediatur, aut egrediatur per portam principalem Chori, nisi ante cœptum, seu finitum integrum Horarum Officium, vel comitetur Prælatum, vel exeat ad celebrandam Missam Conventualem, vel Cappa plurali sit indutus, vel comitetur Hebdomadarium, vel ad deferendum signum, vel ad aliud quodcumque Chori, vel Altaris ministerium, sub poena amissionis illius Horæ.

XII. Hebdomadarius, sive sit Dignitas, sive Canonicus Chorum primus ingrediatur post sonitum Cimbali, nec incipiat Horas, seu intonet, usquequo accense stit Candelæ in Altari majori, & signum factum cum Cimbalo Chori. Qui antea cœperit, amittat distributionem Horæ; similiter si inceperit, antequam sufficientes Chori Ministri advenerint, sub eadem poena. Et ne ulla mora fiat, statuimus, Capellanos, Succentorem, & Chori Ministros ingredi Chorum debere cum ipso Hebdomadario, & amittere obventiones Horæ, si finitus sit Hymnus Beatissimæ Virginis, aut Horæ principalis.

XIII. Qui ingrediatur Chorum post *Gloria Patri* primi Psalmi (1) (dum non recitatur Officium Beatissimæ Virginis *MARIE*) & qui ingrediatur post *Gloria Patri* Horæ principalis usque ad *Alleluja*, seu *Laus tibi Domine*, quando recitatur Officium Parvum, amittat distributionem illius Horæ. Ceterum hoc non prodest ijs, qui sunt intra Ecclesiam, consultoque, & ex malitia se-

Hh

den

(1) Qui facit opus Dei negligenter, male dicitur a Deo vocatur, eadem mensura, qua mensi fuerimus, remetietur vobis, & qui parva seminat, parca & metet, & qui seminat de Benedictionibus, de Benedictionibus & metet.

debentes, aut colloquentes, expectant præfinitum tempus ad lucrandas obventiones, nullatenusque ingrediuntur, quousque id temporis præterlabatur.

XIV. Ingressus Chorum recta via pergat ad suam Sedem absque ulla mansione, seu colloquutione cum ijs, qui sunt ante Faldistorium, aut Sedibus inferioribus, sub pena amissionis Horæ.

XV. Nullus ad Sedes inferiores descendat ad colloquendum; sed tantomodo ad canendum ante Faldistorium, sive id quod ei fuerit injunctum, ad canendum *Preiosa*, (1) *Responsorium*, seu aliud quidquam ei commissum, sub pena unius puncti.

XVI. Qui erraverit subvertendo, aut invertendo Capitulum, aut Orationem, amittat distributionem illius Horæ: Qui negligens fuerit in recitando, seu canendo Capitulum, Orationem, seu quamlibet aliam rem, sibi a Succentore, vel Hebdomadario commendam, (2) aut sua negligentia culpabilis defectus extiterit, mulctetur amissione illius Horæ. XVII. Ii-

(1) Iterum commendat obligationem canendi, & quædam cum Succentore præintonandi, & hic recordari libet quod Canonici Parisiensis Ecclesie, & Ceterarum Gallie Cathedralium olim observabant, & quæ fuerit eorum disciplina. Primo: Clericos, & Canonicos omnes renuntiasse Patrimonio suo; atque vestes in comuni habuisse. Secundo: Eodem loco, sive Claustro prope Ecclesiam conclusos fuisse, quo aditus mulieribus negabatur. Tertio: In eodem omnino Dormitorio cubasse. Quarto: In eodem Refectorio in communi vivere consuevisse. Quinto: Plures alios Monasteriorum mores servasse. Sexto: Superpellicum ad talos usque descendens gestasse. Septimo: Cappam anterieus clausam gestasse. Octavo: In Ecclesia recinisse.

(2) Quilibet Præbendatus tenetur officium suum exacte adimplere, & agnovit hanc eandem obligationem Imperator Justinianus referens ad Taberium Præfectum tit. 52. c. de Episcopis, & Clericis. Sanctus Ambrosius canendi morem inivit in Ecclesiam Mediolanensem; etiam reperitur in codice manuscripto miraculorum S. Genovefae.

XVII. Idem punctetur amissione distributionis duorum dierum, qui omiserit celebrare Missam majorem, sive quia sit Hebdomadarius, vel quia ei sit commendata, & acceptata celebratio: Idem intelligendum est de Hebdomadarijs Diaconis, & Subdiaconis.

XVIII. Ille, qui omiserit facere, vel per se, vel per alium quodlibet Officium sibi in tabella Chori præscriptum, duobus punctis mulctetur.

XIX. Hebdomadarius, vel is, cui commendaverit, ad induendam Cappam, sive ad Missam, seu ad Vesperas, eam induere debet ante Introitum Missæ, vel finita Nona ad Vesperas; alioquin si per se, vel per alium facere neglexerit, duobus punctis mulctetur.

XX. Deficiente Hebdomadario Missæ, Evangelij, Epistolæ, aut Cappæ, tunc Præsidens alij commendabit, & si quis justa causa deficiente se excuserit, mulctetur quatuor punctis.

XXI. Si Decanus fuerit Hebdomadarius, & absens fuerit, in ejus locum succedat Cantor: Si Cantor fuerit absens, in ejus locum succedat Thesaurarius, & his deficientibus, iterum succedat in locum eorum Decanus. Si Dignitates unius Chori abfuerint, transeat Hebdomadarij Officium ad alium Chorum ordide superscripto, idemque observetur in Choro Archidiaconi.

XXII. Canonico antiquiori absente, in ejus locum succedat

Hh 2

ce-

Venantius denique Fortunatus, Episcopus Pictaviensis sic ante mille annos cecinit lib. 16. Carmine 30.

*Cella Parisiæ Cleri reverentia pollens
Ecclesie genium, gloria munus, honor;
Carmine Davidico Divina Pœmata pangens
Cursibus assiduis dulce revoluit opus.*

cedant Canonici illius Chori ordine suo usque ad ultimum, & si postremus absens fuerit, iterum in ejus locum succedat Canonicus antiquior: Desiciente Canonico transeat Hebdomada ad altum Chorum incipiendo a modernioribus.

XXIII. Dum dicitur Officium parvum B. MARIE (1) omnes stent erecti capite discooperto. Et ordinamus præfatum Officium parvum debita pausatione, reverentia, & gravitate recitari debere sub pœna amissionis Horæ contra inobedientes Præsidenti.

XXIV. Psalmi cani debent alternatim (2), cum pausatione competenti in medietate Versus, nec unus Chorus incipiat, quousque in alio Versus finiatur; & ad hujus observantiam Succentor monere debeat defectus, & præcipue Præsidents jubere, ut cuncti tonum Succentoris sequantur, sub pœna amissionis Horæ, si admoniti,

XXV. non ita fecerint.

XXVI. Parochi juxta Erectionem (3) assistere Choro debent omnibus diebus ad Vesperas, Missam, & Processiones, tam intra, quam extra Ecclesiam, alioquin punctabuntur, nisi exercitati, seu occupati sint in aliquo ministerio Parochiali, quod dilationem non patiatur.

XXVI. Ne-

(1) Recitationem Officii parvi B. Mariæ institutam anno 1056. a Petro Damiani Cardinali asserit Baronius, & reperies apud Gavahrum tom. 2. Sectione 9. in Appendice. Ea obligatione S. Pius V. intra Chorum, non extra, Clericos ligari decrevit.

(2) *Alternantes concerpando metos damus vocibus*, maturo nosmetipsos excitantes.

(3) Hoc servari non video, non sine magno dolore propter quædam contentiones, quæ jure merito sopiri deberent; Cathedralis namque Ecclesia est omnium Matrix, & Magistra, & licet Parochi, suo Pastoralis ministerio intenti, quibusdam tantummodo solemnioribus diebus assisterent, consentaneum erat, ut hic vetustissimus mos in nostra Ecclesia observaretur, ut in unum confluant Corpus Ministri Domini.

XXVII. Nemo e Choro exeat absque licentia Præsidentis, justaque de causâ sub pœna amissionis Horæ. Nec ut justæ causæ considerari possunt negotia ordinaria, (1) quæ finita Hora expediri valent: Excipiuntur corporis necessitudines, dummodo nec mora fiat in Sacrificia, aut alio in loco, vel deambulando, sub pœna unius puncti.

XXVIII. Qui habita licentia e Choro exierit, redire debet ad orationem, & adesse majori parti Horæ, videlicet, si continet tres Psalmos, adesse debet duobus, si quinque, adesse tribus, si tres nocturnos, adesse duobus sub pœna amissionis Horæ.

XXIX. Is, cui ex Officio, aut alterius commissione, aliquid in Choro incumbat, si abfuerit, non commendans alteri suum ministerium, amittat obventionem Horæ.

XXX. In matutinis, quando canuntur, qui ingrediatur post *Invitatorium*, & *Psalmum: Venite exultemus cum Gloria Patri*, amittat eorum distributionem; si vero intonentur, qui ingrediatur post primum Nocturnum, nullatenus lucretur; si unus tantum dicatur Nocturnus, ante *Te Deum laudamus* ingredi debet.

XXXI. Qui non adfuerit Missæ majori, assistat Tertiam, & Sextam, licet in eis præsens fuerit: (2) Qui præsens

li

Ter.

(1) In Ecclesijs Cathedralibus hujus Novæ Hispaniæ perexiguus est Præbendorum numerus, ob idque aboleri debent quicumque abusus, & corruptelæ adversus residentiam. Vide Concilia Mexicana, præcipue tertium lib. 3. tit. 6. de Clericis non residentibus per totum, & in fine §. 6. *Idemque declaratur, absentes in toto, aut in parte, quicumque ratione obventiones hujusmodi perciperent, teneri in foro conscientie eas presentibus restituere.*

(2) Regule, quæ in hac Pagina apponuntur, deserviunt, ut postea declaratur, ad vitandas fraudes; non ad excusandos in foro interno defectus, qui committuntur ex malitia; Ecclesia etenim non judicat de occultis, sed solum declarat, quo tempore pœnas incurruntransgressores.

na subscripsimus, & ab infrascripto Secretario item subscribi, sigillumque nostrum, quo in Congregationis prædictæ Litteris, & Scripturis obfignandis utimur; apponi mandavimus. Romæ die xxvii. Octobris MDLXXXIX. Ita est. A. Card. Carrafa. Laurentius Frizolius Sacræ Congregationis antedictæ Secretarius de mandato.

Et est signatum sigillo Illustrissimi C. Carrafa.

✱ *Locus sigilli Card. Carrafa.*

ORDO SERVANDUS

IN CHORO

AB ILLMO. D. FR. ALPHONSO

DE MONTUFAR

PRÆSCRIPTUS.

NOS D. FR. ALPHONSUS DE MONTUFAR

Miseratione Divina Archiepiscopus Mexicanus, Regiæque Majestatis a Consilii: Reverendis admodum, & permagnificis Dominis Decano, & Capitulo nostræ Sanctæ Cathedralis Ecclesiæ, salutem in Domino nostro Jesu Christo, summo bono.

QUUM vehementer exoptemus debitum ordinem præscribere quoad Divina Officia celebranda, præter eum, quem antea præstitimus, præ oculis habendo Sanctam Matrem Ecclesiam benigne nobis alimoniam porrigere, & alere de patrimonio (1) Redemptoris nostri, ut ei grates rependamus, laudemus, & pro nobis, Populoque Christiano (2) preces fundamus: In hoc enim decus, & honor

Ff 2

sta.

(1) Bona Ecclesiastica sunt Patrimonium Christi, pretia peccatorum, & Patrimonium pauperum, secundum SS. PP. Qui pauperi dat, Domino fenerat juxta Crisologum. Decime, quibus aluntur Episcopi, & Canonici sunt proprie bona spiritualia, & non ex Patrimonio Christi, aut industria quaesita; ideoque recte nominantur Patrimonium Christi.

(2) Inter vestibulum, & Altare plorabunt Sacerdotes, & dicent: Parce Domine, parce Populo tuo, &c. Sacerdotes sunt mediatores inter Deum, & Homines: In Ecclesijs Cathedralibus, & Parochialibus juxta Concilium Tridentinum, & Bullam Benedicti XIV. debent offerri Missæ Conventuales pro Populo, & Benefactoribus.

XXXV. Diebus, quibus Sermo fit ad Populum, si aliquis celebraverit, quando incipitur Tertia, eam lucrabitur, dummodo præsens in Choro sit ante Processionem; & si post sonitum Campanæ Missam inceperit, amittat Tertiam.

XXXVI. Nunquam in Missa sollempni omittatur sollempnis Cantatio *Gloriæ*, (1) *Credo*, *Præfationis*, & *Orationis Dominicæ*, sub pœna unius puncti.

XXXVII. In Processionibus servetur modestia: Nemo cum alio Clerico, vel Seculari confabuletur, sub pœna unius puncti, & si quis admonitus a Præsidente non paruerit, augeatur pœna.

XXXVIII. Omnes Præbendati canere discant, (2) ad minus ea, quæ unicuique intonare incumbit ex Officio, videlicet, *Capitulum*, *Orationem*, *Lectiorem*, *Præfatum*, *Gloria*, *Credo*, *Orationem Dominicam*, *Itē Missa est*, *Benedicamus Domino*, secundum sollempnitatem, & Ritum Festi: Nec non in Choro præintonare *Antiphonam*, *Versum*, *Innotium*, *Alleluja*, *Graduale*, & *Responsorium*. Qui ignorans cantus Gregoriani ad supra dicta fuerit, discere teneatur intra annum, & si eo tran-

facto

(1) Cantatio sollempnis *Gloriæ* in Ecclesijs Cathedralibus, & Collegiatis nullatenus potest omitti diebus, quibus ab Ecclesia præcipitur, licet enim primis Ecclesiæ Secularis arbitrium fuerit eam canere, aut non, & ex hoc descendit illa praxis invitandi Presbyterum ad *Gloriæ* cantum per Cappæ Ministros, nunc tamen non potest silentio præteriri, quia pars officij quibusdam diebus recenstetur juxta Ritum, & secundum Concilium Tridentinum, tertiumque Mexicanum de Celebratione Missarum §. 2. debent observari Missale, Rituale, & Cæremionale Romanum, & §. 7. ejusdem tituli *Hymnus Angelicus*, seu *Gloria in Excelsis Deo*, ab Angelis decantata non potest omitti diebus, quibus in Missa præscribitur.

(2) In memoriam revoca superius allata, & facillime dirimes nodos difficultatum hoc temperamento adhibito ab Ilmo. D. Alphonso Montufar, nihil de novo statuentem, sed sapius a Sacra Congregatione receptum in Declarationibus, quas affert Clericatus loco supra citato.

facto non didicerit, amittat decimam partem suæ Præbendæ, eique alter annus prorogetur eadem obligatione; transacto anno, amittat octavam partem, & sic deinceps proportionem servata augeatur pœna.

XXXIX. Præbendati, qui odio, & prava voluntate non se mutuo salutaverint, nullatenus lucentur suas Præbendas, quousque reconcilientur. (1)

XL. Nullus petat licentiam per alium, sed per se, nec Minister inferior Chori per Præbendatum, Parochum, aut Capellanum, nisi Præbendatus fuerit intra Ecclesiam, & commode, decenterque non potuerit petere per se, aut si expectare ad Chori initium non possit, saltim petat licentiam a Canonico antiquiori, huc teneatur rationem, seu notitiam reddere Præsidenti, durante Hora; quod si oblitus fuerit Canonicus antiquior, amittat Horam, qui petijt licentiam.

XLI. Nullus Præbendatus, aut Ecclesiæ Minister exeat extra Ecclesiam Superpelliceo indutus, aut ambulet per Cauponas, Tabernas, aut Calles, (2) nisi ad ministerium sibi ex Officio respondens, aut comitando Prælatum,

Kk

tum,

(1) Si offers manus tuam ad Aliam :: vade prius reconciliari fratri tuo, ait Jesus Christus; potiori ratione Præbendati, qui sunt fratres, socij, & Communitati Alcaris, inimicitias abscondere nequeunt, quando Pax vobis, & mutuas Sacras Salutationes in Choro cunctis diebus indefinenter proferunt: imitemur exemplum Salvatoris nostri, in cujus Nativitate Pax annunciata est hominibus bonæ voluntatis, & tanquam ultimum Testamentum pacem reliquit: *Pacem relinquo vobis: Pacem meam do vobis*: Vide Stratotorem partem 4. cap. 10.

(2) Superpelliceum est vestis Ecclesiastica, ita dicta, quia super Albam vestem pelliceam, seu pelles pretiosas ponebantur, & hodie cernitur in Cappa Choralis Episcoporum, & Canonicorum quarundam Ecclesiarum Hispaniæ, & cum dictum Superpelliceum sit indumentum ornatus, atque magis decorum ad functiones Ecclesiasticas obundas, ob id nullus extra Ecclesiam eo uti debet, nisi in Ministerio Sacerdotali, & Clericali.

130 *Ordo servandus in Choro.*
tum, aut recta via veniat ad Ecclesiam de domo sua,
sub poena duorum punctorum.
XLII. Punctator Chori omnia superius dicta fideliter
exequatúr; & si ita non fecerit, duplo puniatur, & su-
per hoc conscientia ejus gravissime oneratur. *XIXXX*
Prædictas Regulas, Ordinationes, & Constitutio-
nes virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub pœnis in eis con-
tentis servari mandamus in Choro hujus nostræ Sanctæ
Ecclesiæ, nec liceat eas infringere, violare in toto, vel
in parte, & super hoc conscientiam oneramus Præsi-
dentis, & Punctatoris, quibus earum executionem com-
mittimus, declarantes ipso facto pœnas incurrere con-
trafacientes, & ut ad omnium Capitularium perveniant
notitiam, præcipimus hoc nostrum Decretum, Regulas,
& Ordinationes in eo contentas legi, & notas fieri pri-
mo die Capituli, loco, & hora consuetis, tempore, quo
Præbendati conveniant ad Capitulum juxta usum, &
consuetudinem. Et postea scribi mandamus in Membra-
nis, & apponi eo loco, ubi commode legi, ac intelligi
possint ab omnibus Præbendis, nullusque audeat eas
inde amovere sub pœna Excommunicationis majoris la-
tæ sententiæ, ejus absolutionem nobis reservamus. Præ-
terea mandamus Secretario nostræ Curie Archiepisco-
pali has Regulas, & Constitutiones asservari in Archi-
vio Curie, ut constet de earum publicatione. Mexici
die decima sexta mensis Januarij anni millesimi quin-
gentesimi septuagesimi.

Frater Alphonfus Archiepiscopus Mexicanus.

Mandato Illmi. ac Reverendissimi.

Alphonfus de Ivera,

Notarius. 2. 1120b

181
CATALOGUS
PRÆSULUM
ECCLESIAE MEXICANÆ.

P RIMUS omnium fuit D. Fr. Joannes de Zumarraga,
Ordinis Sancti Francisci, natus Villæ de Durango in
Cantabria, professus in Conventu Deiparæ de Aran-
zazu; Vir sanctitate morum, Doctrina, & zelo salutis
Animarum clarissimus (ut ex Catechismo ab ipso ad instructio-
nem gregis sibi commissi efformato comprobatur) ac propterea
ab Invictissimo Imperatore Carolo V. nominatus in Episcopum Me-
xicanum, quod onus diu constanter recusavit, nec, nisi impe-
rio superiorum compulsus, admisit anno MDXXVII. Postea anno
MDXLV. Sacro Pallio, & Archiepiscopali titulo sibi, & Successori-
bus a Paulo III. collato, majorem in dies virtutum sublimium
splendorem proferebat: Et Deus suis votis adfuit magno miracu-
lo Apparitionis Imaginis Dominæ nostræ B. MARIE DE GUADA-
LUPE, ei factæ die XII. Decembris anno MDXXXI. quo celesti fa-
vore permotus extruere suis sumptibus cepit Capellam Sanctissi-
mæ Virginis. Meritis plenus obiit anno MDXLVIII. Dominica in-
fra Octavam Sanctissimi Corporis Christi, ætatis suæ octogesimo,
sepultusque fuit in sua Metropolitana Ecclesia.

D. Fr. Alphonfus de Montufar, Sacri Ordinis Prædicato-
rum, natus Logiæ in Archiepiscopatu Granatenfi; Sacram Profes-
sionem emisit in Conventu Sanctæ Crucis Granatenfis, ubi Prio-
ris, & Sancti Officij Inquisitionis Censoris munus exercuit: ob
ejus pietatem, & Doctrinam electus ab Imperatore Carolo V. ad

Kk 2

re-

regendam Ecclesiam Mexicanam anno MDLI in qua magno Animarum fructu, & miranda erga egenos misericordia eluxit, præfuitque duobus Concilijs Provincialibus, primo celebrato anno MDLV. & secundo anno MDLXV. Perfecit opus Capellæ Beatissimæ Virginis de GUADALUPE, & post diuturnam infirmitatem obiit anno MDLXIX. ætatis suæ octogessimo, & sepultus est in Regio Conventu Mexicano sub Ordinis.

D. Petrus Moya, & Contreras natus Cordubæ, Doctoris lauream in Sacris Canonibus in Universitate majori Salmantina adeptus, Magister Scholarum in Cathedrali Ecclesia Canariensi, Inquisitoris munus primum Martiæ, postea Mexici exercuit; electus in Archiepiscopum Mexicanum die xv. Junij anno MDLXXXIII. Præfuit tertio Concilio Provinciali celebrato anno MDLXXXV. cum assistentia sex Episcoporum, & a Sixto V. confirmato anno MDLXXXIX. A Rege Catholico Visitator generalis, hujus Novæ Hispaniæ Pro-Rex, & Dux generalis fuit nominatus post mortem Comitis Brigantini Portus, vulgo Coruña, cumque in Hispaniam reversus fuisset ad Visitationis suæ reddendam rationem, ob ejus notam Regi Catholico probitatem summi Indiarum Senatus Præses electus, paucos post menses obiit Martii mense Decembri anni MDXCI. & sepultus est in Ecclesia Parochiali Matritensi Sancti Jacobi.

D. Alphonsus Fernandez Bonilla, natus Cordubæ; Inquisitoris munus Mexici obtinuit, & Decanatum Sanctæ Ecclesiæ; deinde ad Episcopatum Guadalaxarensis electus. Visitator generalis Regni Peruani nominatus, postea a Philippo II. ad Archiepiscopatum Mexicanum assumptus die xv. Martij anni MDXCI. consecratus in Civitate Regum, Justo Regio compulsus ad pacificandos Urbis Quitensis populares tumultus, cum inde extricare se facile nequisset, Archi-Diœcesi Mexicana non potitus, decessit intra Peruvianam, & fuit sepultus Limæ in Cathedrali Ecclesia.

D. Fr. Garcia de Sancta Maria Mendoza, natus Compluti

ex

ex Perillustri Ducum del Infantado prosapia, Sacri Ordinis Divi Hieronymi Monachus, ejusdem Religionis Generalis, Prior Regalis Monasterij Sancti Laurentij in Schoriati, executor testamenti Philippi II. Electus ad Ecclesiam Mexicanam a Philippo III. anno MDCC. quam strenue rexit sex circiter annis. Ingentes labores in reformando Clero, & Populo subijt, præcipue ad Sedis suæ vindicanda jura, parcus sibi, largus erga alios, vere Pater pauperum, hæc miserabilium Indorum. Obijt mense Octobris anno MDCCVII. & in hac Cathedrali Ecclesia fuit sepultus.

D. Fr. Garcia Guerra natus Fromestæ Diœceseos Palentina Sacri Ordinis Prædicatorum, habitum suscepit in Conventu Vallisoleto Sancti Pauli, ubi Prior, & Magister Provincie. Electus ad Ecclesiam Mexicanam a Philippo III. die xx. Octobris anni MDCCVIII. & simul Pro-Rex institutus, utriusque muneris partes recte, & feliciter explevit usque ad annum MDCCXII. quo obiit ex causa quodam, & curru præcipitio, cui reparando impar fuit omnè remedium, ob læsionem jecoris, & unius costæ inde contractam, defuncto duplicia funera impensa sunt, ut Pro-Regi, & Archiepiscopo. Jacet in hac Sancta Metropolitana Ecclesia.

D. Joannes Perez de la Serna natus Corberæ in Diœcesi Concheñsi, prius Alumnus insignis Collegij Seguntini Sancti Antonij, postea majoris Sanctæ Crucis apud Vallisoleto, in cujus Academia Durandi Cathedrali moderatus est; Canonicus Magistralis Sanctæ Ecclesiæ Zamorensis, electus ad Ecclesiam Mexicanam die xviii. Januarij anni MDCCXIII. a Philippo III. quo in munere, ut vigilantissimus Pastor a Summo Pontifice fuit literis commendatus; erga Pauperes beneficus, oves suas verbo, & exemplo patebat. Suo tempore translatus fuit corpus V. Viri Gregorij Lopez Matritensis mille titulis colendi, & dignissimi ob excellentiam vitæ; ut ab Ecclesia, ejusque Summo Pastore Sanctorum factis adferibatur; Sermone fecit in festo Canonizationis Seraphicæ

L1

San-